

INCA PREMSA TORO REVISTA

FEBRER 1990

Núm. 20

Preu: 100 Ptes

**ORQUESTRINA
D'ALGAIDA**
EL CARISMA D'UN GRUP

 ANTÒNIA CANTALLOPS
LA INVESTIGACIÓ GASTRONÒMICA

Es morta
MADÓ ANTÒNIA MUNAR,
"PADRINA D'INCA"

INCAREVISTA

REDACCIÓ

Antoni Armengol, Bernat Forteza,
Francesca Cortès, Pere Castelló,
Bernardí Seguí i Josep Mayans.

CONFECCIÓ

Antònia Llobera, Antònia París,
Paula Dalià i Cati Ramis.

COL·LABORACIONS

Foto Payeras, Foto QSS, Jaume Ar-
mengol, Joan Guasp, Pere Fiol Tor-
nila, Llorenç Payeras, ADENA, Pau-
la Valriu, Sebastià Llabrés, Guillem
Coll i Pere J. Alcina i Rafel Seguí.

ADMINISTRACIÓ

Cati Ferrà, Llorenç Sastre i Margali-
da Mulet.

PUBLICITAT I SUBSCRIPCIONS

Bernardí. Telèfon 50.46.93

IMPRESSIÓ

Imprempta Molinos, S.A. Inca.

DIPÒSIT LEGAL

PM 451-1986.

EDITA

Inca Revista. OBRA CULTURAL BALEAR
d'Inca.

Apartat de Correus, 156.

Telèfon 50.12.25.

NOTA.- Les responsabilitats dels
articles recauran únicament damunt
de llurs autors.

Sabatí

PAPERERIA / LLIBRERIA / DIDÀCTICS / REGALS

Tel. 88 04 40 - Fax 50 24 52 - Apartat 180
Avinguda de Lluc, 68 - 07300 INCA-Mallorca

OPTICA REAL

Ha la diferencia

C/ Obispo Llompart. 2
Tel. 88 09 40
07300 - INCA

Botiga
La Florida
Plaça Espanya, 19
Inca (Mallorca)

VILANOVA

PAPELERIA Y
LIBRERIA

INFORMATICA Y
MUEBLES OFICINA

Costa y Llobera, 208

07300 INCA

Hostels, 47

T 502880

T 504229

EDITORIAL

SECRETARI DERIVA DE SECRET.

Els ciutadans honests n'estan ja tips de les corrupcions i de la falta d'idealisme i d'ètica d'una bona part de la classe política. Tot i que només n'arriben a saber una petita part: la resta d'escàndols petits i grossos no s'arriben a publicar mai i queden dins la ment dels periodistes. Ells no ho publiquen per no tenir a mà les proves que tanmateix coneixen, per no comprometre les seves fonts d'informació i per no atemptar contra les empreses i accionistes que mantenen la publicació amb la qual es guanyan el pa de cada dia. Altres vegades deixen de publicar coses interessantíssimes perquè ja perilla més la seva seguretat personal, tal és el cas del narcotràfic.

Tot quan arriben a saber els periodistes, i que no poden publicar, se suma a tot allò que no arriben a saber de les corrupcions polítiques. Molts d'assumptes il·licits o il·legals tenen uns testimonis d'excepció: els funcionaris de l'administració pública. A més de conèixer les corruptelles i embulls dels polítics i cacics de torn guarden en els seus calaixos les proves i els documents comprometedors.

És clar que la feina dels funcionaris és funcionar i no treure a l'aire els pedaços bruts dels polítics que ostenten el poder. Però, a més de funcionaris, són ciutadans i persones amb una ètica pròpia i amb el deure moral de no fer-se còmplices de ningú. Tots poden fer una gran obra de justícia treient a la llum aquells assumptes tèrbols que el poble té dret a conèixer i que la democràcia necessita debatre per no fer més el ridícul. Alguns s'arrisquen anònimament i passen informació molt substancial a la premsa o a l'oposició.

Si tots col·laborassin en una major transparència tendrien una gratitud del poble, dels mitjans de comunicació i dels sindicats i partits minoritaris que ara com ara no tenen. La seva estabilitat laboral de funcionaris amb plaça segura fa tremolar als polítics d'ètica més feble i que cada quatre anys han de passar per la revàlida de les urnes i l'opinió dels seus contraris polítics. A la llarga anirien conquerint una garantia jurídica i una immunitat que ara tenen sense estrenar.

El seu dilema pot ésser difícil, però han d'escollir: o s'han de posar de banda del polític que els unta o del poble que els paga.

CONCESIONARIO OFICIAL

Automotor Inca s.a.

EXPOSICION Y VENTA

CÁRRETERA PALMA ALCUDIA, KM 29 (Junto Gasolinera)
Tel. (971) 50 16 50 - 54
07300 INCA (MALLORCA)

Sábados por la mañana abierto

POSTDATA II

EL DARRER LLIBRE DEL PARE COLOM

Hem de reconèixer que és força difícil poder resumir en poques retxes l'activitat literària que ha duit a terme el P. Miquel Colom. Col·laborador dels programes que edita l'ajuntament. També col·labora a la revista "El Colegial", i la fulleta que surt cada mes "Fulleta dels Terciàris". Cal també recordar la tasca que ha duit a terme en la ja desapareguda revista "Heraldo de Cristo", de la qual fou director; així com altres i tantes col·laboracions a revistes i premsa.

Des del seu interior del convent de Sant Francesc de la nostra ciutat ha fet molt per la nostra cultura. Va deixar de fer classes l'any 1.975, i després del ja complits 89 anys, segueix escrivint, poesia, llegint; i no li manca la seva amabilitat i el seu bon humor.

L'any 1.975 sortia a la llum el primer llibre seu "Veu de l'E-dat", tal vegada l'obra més important i més cuidada i a la vegada la més

voluminosa. No ha deixat de publicar des d'aquella data. "Alia" 1.975; "Onomàstica Lulliana" 1.977; "A posta de sol" 1.980; "Poemes de senectut" 1.982; "Requestalles" 1.983; "Apèndix" 1.984; "Darrers batecs" 1.985; "Encara, no" 1.986; "Dons quan?" 1.986; "Quan Ell voldrà?" 1.987; "Les rebutjades" 1.987; "Rebrots" 1.987; "Postdata" 1.988; "Postdata II", 1.989. Glosari General Lullà, cinc volums publicats els anys 1.982-85.

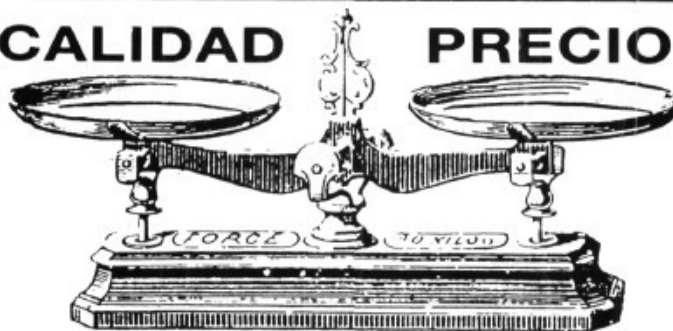
Fa poc temps, amb motiu del seu 89 aniversari del seu naixement publicava "Postdata II". És una obra biogràfica dins l'estil del Pare Colom, a on les coses quotidianes i biogràfiques serveixen per a fer aquest tom de poesia: "El romaní", "Cap d'any", "Rosa", "Desenganys", etc. Componen aquesta nova aportació literària. Fulletjant les seves pàgines es pot trobar la figura del Pare Colom, a través de les seves poesies.

Coincidint amb les festes patronals de la seva vila nadiua Bunyola, el va nomenar "fill il·lustre" i li va dedicar un carrer. Feia anys que es pretenia aquest homenatge, però el Pare Colom, no en tenia massa ganes i ho anava demorant. L'Ajuntament de Bunyola li va publicar el llibre "Setmana Santa, 1.987".

Als seus 89 anys segueix treballant i amb illusió esperem que per molts d'anys ens pugui oferir altres aportacions literàries seves.

C. i M.

CALIDAD PRECIO

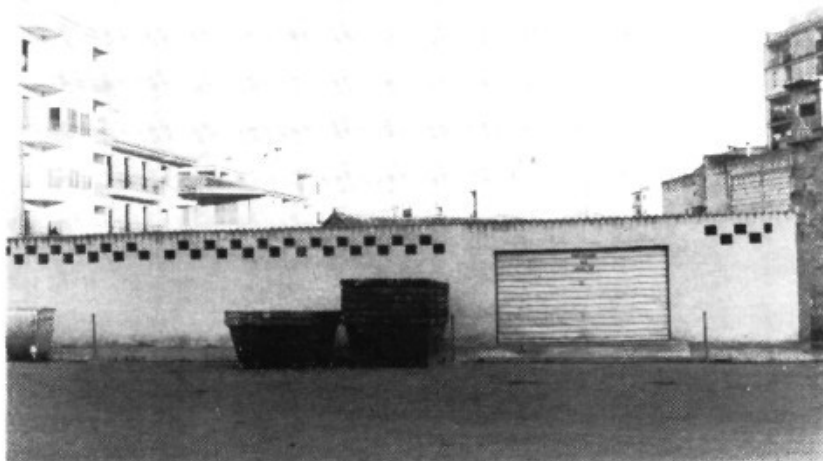

SUPER INCA

LA CASA DE LA VILA

LA MAJORIA MUNICIPAL REBUTJA EL SOLAR PRESENTAT PEL GRUP SOCIALISTA PER A EDIFICAR-HI EL CENTRE DE SALUT.

La majoria municipal d'Inca, UM i PP, rebutjà la moció del Grup Socialista que proposava la secció d'un solar a l'INSALUD, situat a la Plaça des Bestiar, per edificar-hi el Centre de Salut.

A la seva exposició, Jaume Armengol en primer terme va deixar constància de que són els polítics i no els tècnics els que decideixen les línies d'actuació, en aquest cas, de l'Ajuntament. Així mateix va dir que aquesta moció responia al compliment de llur programa electoral i que exposava el projecte d'actuació damunt política sanitària, on tenien prevista la instal·lació d'un dispensari o del mateix Centre de Salut en una zona diferent d'on es troba l'Ambulatori i així

poder donar un millor servei a tota la ciutadania, subdividint Inca en dues zones sanitàries dividides pel carrer de Sant Bartomeu. La qual cosa suposaria una descentralització del servei sanitari i conseqüentment que les barriades tinguessin una millor assistència sanitària. També significà que era la primera proposta de cessió d'un solar a l'INSALUD, que es feia, ja que no tenien coneixement de que l'Ajuntament hagués ofert un solar a l'INSALUD i que aquest ho rebutjàs,

car era un acord que s'hauria d'haver pres al Ple de la Corporació.

Per la seva part, Joan Rosselló, Regidor de Sanitat, contestà que la majoria no tenia cap projecte sanitari per Inca com els socialistes i que només volia que el Centre de Salut començàs a construir-se el més aviat possible.

Segons Antoni Pons, la majoria va oferir un solar a l'INSALUD, ubicat a la zona del Blanquer, que de primer gaudia del demanat per

OBERT TOTS ELS DIES, DIUMENGES I
FESTIUS. FINS A LES 10 DE LA NIT

CANÓNGO PAYERAS, 39
PROP DE S'AMBULATORI
INCA
TELF. 505290

INCORPORACIÓ CONSTANT DE NOUS TÍTOLS

aquest organisme, que era la possible construcció en ell de 2.000 m, però que, casualment, canvià de parer, acusant als socialistes d'Inca d'estorbar i aconseguir el rebutjament d'aquest solar per part de l'INSALUD.

Després d'aquestes acusacions, Jaume Armengol donà les gràcies al Batle per atribuir-li tan a ell com a llurs companys un poder tan gran que els donàs l'oportunitat de paralytzar des de Madrid un projecte tan important per Inca.

En aquesta doble sessió plenària, també es tractaren dos temes importants, com era la modificació d'un pla parcial del polígon que afectava al canvi del volum d'edificabilitat del solar on s'ubicarà, al futur, el pavelló cobert. En aquest punt, a més d'opinar que aquesta mesura podia crear un precedent i un agravi comparatiu amb la resta dels propietaris. Jaume Armengol manifestà que segons la Llei del Sòl, aquest punt necessitava d'una majoria qualificada dels 2/3 de la corporació, la qual cosa fou confirmada

pel Secretari de la corporació. I, degut a que la majoria municipal, UM i PP, no guadia del quòrum suficient, el tema restà sobre la taula.

També s'aprova- ren de forma definitiva, les bases d'actuació i els estatuts de l'urbanització del sector 13 del PGOU, ubicat entre la carretera de Llubí i l'Institut "Berenguer d'Anoia". Sobre aquest tema, J. Armengol va demanar si existia cap document que certificàs que els promotors tenien el 60% dels terrenys, com podien esser les escriptures públiques, un certificat del registre, etc. Així com la qualificació de l'ús del sòl, si només era industrial o si també era zona urbana.

Manuel Llompart, regidor d'Urbanisme, li contestà que no tenien cap document que ho certificàs, i que els terrenys eren exclusivament sòl industrial, on s'ubicarien la Renault i possiblement la fàbrica de Ca'n Ramis.

Com recordaran els nostres lectors que

en aquests terrenys molt possiblement s'hi construirà el nou quarter de la Guardia Civil.

**AMB ELS VOTS D'UM I PP
S'APROVA LA PUJADA DEL
17'71% DEL CONTRACTE DEL
SERVEI DE RECOLLIDA DE
FEMS. EL GRUP SOCIALISTA
VOTÀ EN CONTRA.**

La pujada d'un 17'71% del contracte amb "Limpiezas Urbanas de Mallorca, S.A." pel servei de recollida de fems, a la nostra ciutat, va esser el més important de la sessió plenària del propassat dia 14 de desembre.

El Grup Socialista votà en contra d'aquesta decisió, segons el seu portaveu Jaume Armengol, "perquè suposava cedir a les pressions de l'empresa que realitza el servei, en contra dels interessos de l'Ajuntament i de la ciutadania inquera".

També manifestà, "en principi el que hauria de fer-se és demanar a l'empresa una millora del servei que, com tots sabem és força deficient i després ja parlarem d'una revisió del cànon".

COMPLEMENTOS

Cache

Cl. VIDAL, 32 - INCA

DISCOS

B-BA

C/ VIDAL, 51 TL. 88.02.83

Al llarg del Ple, els socialistes enumeraren les deficiències del servei, com podien esser: "manca de netedat, pocs contenidors i en mal estat, que a més a més no eren repostats, netejament dels mateixos gairebé inexistent, esser un servei excessivament renovar, i així com la inexistència de campanyes de desratització, denunciant tantes vegades del seu grup". També denunciaren que l'informe dels tècnics era desfavorable a la pujada del cànon d'aquest servei.

Jaume Armengol, afirmà que encara que l'informe hagués estat favorable a la pujada, el seu grup votaria en contra, "perquè aquesta pujada repercutirà en els ciutadans, mitjançant una

propera pujada de les taxes, i també per servei tan deficient, com és el de la recollida de fems a Inca".

Per la seva banda, Miquel Payeras, regidors d'Hisenda, va dir que la majoria no ha fet altra cosa que recollir la petició de l'empresa de revisar el contracte, però matisant que no acceptaren la pujada que demanava l'empresa que era del 37%.

Així mateix Pedro Rotger, portaveu del PP, afegir que encara que votarien favorablement aquesta proposta estava d'acord amb els socialistes en quant a la deficiència del servei.

La nota anecdò-

tica d'aquest Ple tingué lloc quan el Grup Socialista demanà una sèrie de modificacions de l'Acta del Ple anterior i quan va passar-se a votació la majoria municipal, UM i PP, votà en contra i entre ells el regidor de Vies i Obres, Miquel Amer, el qual no havia assistit al Ple passat.

RAFEL SEGUI I ALOY

MATRICULA ABIERTA

PERSONAL ESPECIALIZADO

GUARDERIA MENUTS
Avinguda Germanies 43-45-47
Tel. 50 33 87
07300 INCA - Mallorca

Cristalleria ARXIDUC
INCA

VENDA I COL·LOCACIÓ DE
VIDRE PLA I DECORATIU

C/. Formentor, 43
Tel. 50 00 85
07300 INCA (MALLORCA)

Restauraciones INCA
restauración muebles
y antiguedades

G. Luque, 76
T. 50 5559

Inca

REPRESENTACIONES y DISTRIBUCIONES

José Seguí Sampol

AL SERVICIO DE LA INDUSTRIA DEL CALZADO,
MARROQUINERIA, TAPICERIA Y AFINES
FAX 50 52 53

Avda. Reyes Católicos, 99 - Tel. 50 28 46 - 07300 INCA (Mallorca)

UN ECOLOGISTA AL VATICÀ

UN ECOLOGISTA AL VATICÀ

El Papa basa el benestar i la convivència humana en el respecte a l'home i a la Creació.

Ecologia: problema moral.

Estàvem educats en l'idea de que a la Bíblia hi era tot, o gairebé tot, fins que fa un cert temps s'hi va notar a faltar una certa dosi d'amor o respecte per la natura. A l'Antic Testament veim que el poble jueu es volia decantar així dels seus veinats politeïstes que adoraven astres, animals o fenòmens naturals. Després de Crist continuà igualment la tendència dels primers cristians a distingir-se dels pagans de l'Imperi (que adoraven sublimacions, d'àguiles, bous, del-fins i lleons) i distanciar-se del germànics, tan devots ellls dels boscos i dels arbres.

En canvi segles més tard els hispano-musulmans conreaven amb una cura sense precedents les hortes de València, Múrcia i la Bètica. Al contrari els seus coetanis cristians incendiaven boscos i sembrats dels enemics com una tàctica usual de guerra. Els teòlegs musulmans compten per centenars les cites de l'Alcorà exhortant als seus feels a l'estudi de la natura i de l'univers com obra i manifestació

d'Allà als creients; en canvi unes directius equivalents no es troben apenes als evangelis.

Aquesta manca cristiana de sensibilitat davant la naturalesa tot i esser l'obra de déu és en alguns casos extremada i fanàtica fins a èpoques modernes. Basta veure les reaccions eclesiàstiques davant els casos de Galileu, Miquel Servet o l'Enciclopèdia francesa d'entre altres.

Per això és notícia històrica que avui el Papa Joan Pau II posa al seu lloc el problema ecologista (encara que amb dues dècades de retard) en el seu missatge

anyal per la jornada de la Pau.

Al llarg del discurs toca els principals punts del problema i arriba d'una manera un poc patètica a demanar responsabilitat, solidaritat i coordinació internacional fins i tots als no cristians.

Nous conceptes de pecat.

Al llarg d'un text assenyat i saborós fila prim en la justa distribució dels béns naturals en ordre a la qualitat de vida, la investigació química i bacteriològica d'ús destructiu, l'economia "rapi-nyaire" de l'home i fins i tot el forat a la capa d'ozó de l'atmosfera.

Parla de la destrucció de l'entorn com un fenomen d'egoïsme, d'imprevisió, d'irresponsabilitat i de descuit. Talment com si s'hagués inspirat en el cas de Mallorca.

Ara ja no poden dir que els ecologistes són quatre gats amb ganes d'incordiar i d'aturar urbanitzacions per interessos polítics. Aquí es tracta d'una persona ben formada i assessorada, un cap d'Estat i un home prudent com és Karol Wojtyła que ha deixat les coses ben clares encara que no parli ex-càtedra i de tota manera pugui errar.

L'església Catòlica ja té per rutina arribar tard o donar el seu parer sobre qüestions morals i socials que van sorgint. O sigui que si

el Papa ha mostrat oficialment la seva vessant d'ecologista ha tingut temps de pensar-s'ho i encara que una bona part del mal ja està fet en-

cara és molt d'agraïr de part de tots els humans conscients.

Josep Mayans

PUB

C/Jaume Armengol
Nº 74 Inca

LLORENÇ VIVES I MIR
ANTONI VIVES I MIR

GABINET
D'ESTUDIS TÈCNICS
I D'ASSESSORAMENT
EMPRESARIAL I FISCAL

CARRER MAJOR, 20
TELÈFON 50 49 88 - 07300 INCA

Campanya de Normalització Lingüística

Els Presidents del Govern de les Illes Balears, del Consell Insular de Mallorca, del Consell Insular de Menorca i del Consell Insular d'Eivissa i Formentera i el Batle de Palma

COMUNIQUEN a tots els ciutadans que el dia 18 d'octubre de 1989 firmaren un Acord Institucional pel qual es comprometen a intensificar els seus esforços, dins les respectives institucions, per donar compliment total a les disposicions de la Llei de Normalització Lingüística, a coordinar les seves accions en una Campanya de Normalització Lingüística de les Illes Balears i a fer una crida conjunta a la participació dels Ajuntaments de les Illes Balears que vulguin adherir-s'hi.

En virtut d'aquest acord,

CONVOQUEN els ajuntaments, els partits polítics, els sindicats, les institucions cíviques i culturals, els mitjans de comunicació i el conjunt dels ciutadans, a fer tots plegats un esforç per donar impuls al recobriment de la llengua pròpia de les Illes Balears com a instrument normal de comunicació de la seva societat.

VOLEN il·lusionar el conjunt de la societat balear en un projecte col·lectiu encaminat a aconseguir la plena normalització lingüística de la nostra Comunitat, en un clima de concòrdia i de respecte dels drets de tots.

DEMANEN el suport i la col·laboració de tots a la Campanya de Normalització Lingüística que es durà a terme amb el patrocini conjunt de totes les Institucions.

Adreça provisional: Obra Cultural Balear, C/ Impremta, 1
Tels. 72 32 99 - 71 48 57 Fax: 71 93 85 07001 Palma de Mallorca

Gràfiques

ROMA

Sant Bartomeu, 115 - 117

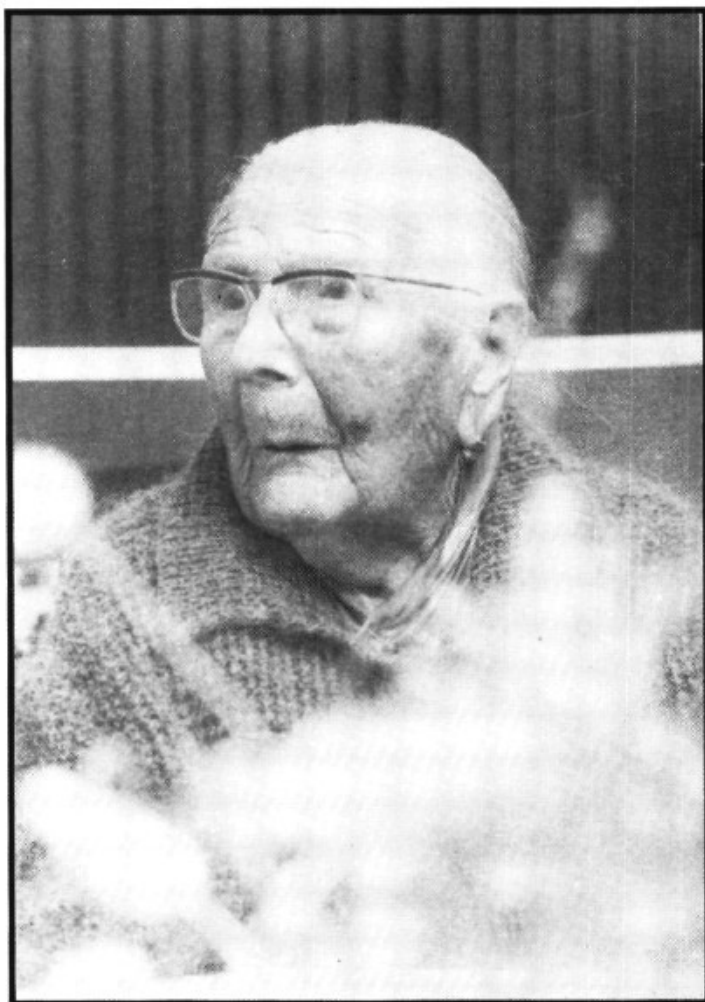
Telèfon 50 25 38

INCA - MALLORCA

Col·labora amb INCA-REVISTA

MADÓ ANTÒNIA MUNAR, "PADRINA D'INCA"

Ja feia dies que teníem escrites amb tota il·lusió unes línies dedicades a madò Antònia Munar. Just en el moment de realitzar el muntatge d'aquest número ens arriba la notícia dolorosa de la seva mort. Hem decidit publicar allò que teníem escrit tal i com estava, però ens queda afegir-hi el nostre condol per tan trist esdeveniment.

El proper mes de febrer, el dia 24, "Madó Antònia Munar", "Padrina d'Inca", complirà l'edat de 104 anys. Encara que no va néixer a Inca, es sent més inquera que mai. Fa més de 50 anys que hi viu, a la barriada de Sant Francesc, carrer del Paradís.

La Padrina d'Inca fa quatre anys va rebre un homenatge de la nostra ciutat. Va néixer el 24 de febrer del 1.886 a Algaida. L'any 1.906 es casà amb En Llorenç Capellà Sastre. L'any 1.952 moria el seu marit a Inca.

Del seu matrimoni ha tingut 3 fills. El major ja fa temps que morí. En té un que viu a Madrid. Viu amb la seva filla Maria i la seva néta Catalina, juntaments amb els besnéts.

Aquests darrers mesos no ha estat gaire fina i la seva salut ha patit, però encara espera amb molta illusió la data del seu natalici.

C. i M.

Espirafores
LLIBRES

Bisbe Llompart, 127 - Tel. 50 25 35

07300 INCA - Mallorca

Guarderia Sol Txent

General Luque, 85 (esq. Torreta) - Tel. 50 02 20 - INCA

ANTÒNIA CANTALLOPS O LA INVESTIGACIÓ GASTRONÒMICA

Antònia Cantallops, una vida dedicada a la investigació gastronòmica.

Des de fa molts d'anys N'Antònia Cantallops, es dedica a la investigació i recerca de receptes de cuina antigues.

Des de l'any 84, ha fet feina en les "setmanes de Cuina Mallorquina" que coincidint amb el "Dijous Bo" ofereix als visitants de la nostra ciutat una sèrie de plats deliciosos, i que moltes vegades no es troben a altres llocs.

A més també ha preparat "plats de quaresma mallorquina"; ha fet cursets de cuina mallorquina, per a les persones interessades, cursets que tindran continuïtat aquest any.

Fa uns mesos que va preparar una "setmana de cuina medieval", la qual fou força acceptada, ja que oferia una cuina desconeguda per moltes

persones. Aquesta experiència va poder ésser possible gràcies a la col·laboració d'Antoni Pinya i Antoni Contreras, persones que coneixen bé i disfruten de les investigacions i recerca d'aquesta cuina.

L'any passat es va celebrar una "setmana de bolets" que aquest any no s'ha pogut dur a terme perquè el temps no ha ajudat gens ni mica.

També hem de destacar una conferència de Joan Miralles, als escolars de la nostra ciutat. Al començament de la setmana de Cuina Nadalenc Mestres Tomeu Esteve també va fer dos plats nadalencs per als escolars que després varen poder provar.

Molta és la feina que n'Antònia Cantallops, juntament amb el seu espòs Josep Torrens, fan per la divulgació de la nostra cuina a distints indrets, no només locals, sinó mundials. La "Cuina" forma part de la

nostra cultura per tant hem de reconèixer que la feina que fa N'Antònia és bona i positiva.

Antònia Cantallops, una vida dedicada a la cuina.

C. i M.

Canon

COPIADORAS - CALCULADORAS - M.E.E. - FAX

AVDA. CIUTAT DE LLOMPOC, 146

antes: GRAN VIA COLON.

TEL. 505391 - FAX. 505125

INCA

TRES METGES A INCA EN EL SEGLE XVII

No se quants de metges hi havia a Inca en el segle XVII. No dubt que n'hi hagué molts, però he trobat tres doctors que intervingueren en certes malalties, i pens que és un fet important per anar completant, amb altres treballs, que sens dubte aniran sorgint aquí i allà, a mesura que anem cercant documents referents a la història de la nostra ciutat.

Crec que manca un estudi de la medicina, i molt més de la medicina a les viles de la nostra Mallorca. Més coneixem l'existència i un poc el funcionament de certes Apotecaries, moltes de les quals estaven vinculades més a la vida religiosa (Convents) que no a la ciència mèdica. La simple constatació del nostre santoral aplicat a la salut o a la malaltia, ens fa veure que la gent posava més fe en la intervenció d'un sant, ja fos per un mal de ventre o un mal de caixal, que no en els remeis que un doctor o un savi cirurgia li pogués aplicar.

Un altre factor era també la part econòmica. No circulava gaire moneda, la gent del poble no en tocava gairebé gens, i tot el que suposava correr diners, era extramadament car. Aposta el poble es veia obligat a anar als sants que no als doctors.

La Medicina en el segle XVII tenia dos fronts ben forts. D'una part hi havia l'humanisme mèdic que s'imposava a les Universitats i gràcies a la impremta anava publicant edicions crítiques d'obres gregues, divulgant d'aquesta manera la medicina hipocràtica-galènica. Per altra part prenia molta força el moviment anatomista i a la fi del segle XVI feia furor l'obra d'Andreas Vesalius "De humani corporis fabrica libri septem" (1.543) i tota l'aportació que feu en aquest camp Paracels + 1.541 i Miquel Servet + 1.553, descobridor de la circulació de la sang.

¿Quins sebres tenien els nostres metges? Aleshores es deia que cinc eren les causes de tota malaltia: l'acció dels astres, l'acció tòxica dels aliments que prenim, la constitució del nostre cos on hi té molta força el factor herència, factors anímics i la voluntat dividida. Amb aquest bagatge aquells homes miraven d'endevinar, segons els símptomes, quina era la malaltia: d'aquí que davant la gent hi valia molt el que el metge tenguera o no tenguera "bon ull".

Els metges del segle XVII que trobam a Inca són el Dr. Guillem Fe i el Dr. Josep Pasqual

que intervingueren en la malaltia que dugué a la mort a Sor Clara Andreu (1.628). El Dr. Pere Verger i altra vegada el Dr. Fe intervenen l'any 1.636 en certs fets miraculosos que passaren per Lluç, i d'aquí en coneixem el seu fer medicinal.

Mossén Gabriel Benet Mir, rector de Sa Pobla i confés ordinari del Monestir de Sant Bartomeu, dia 24 de Juny de 1.628 ens diu que després d'haver administrat la Unció dels Malalts a Sor Clara Andreu "Y en continente embié por dos médicos que havia en aquella villa (Inca), el Dr. Guillermo Fe i el Dr. Josep Pasqual" cito aquesta traducció castellana que féu ell mateix, doncs per ara hem de dir que l'original mallorquí s'ha perdut. D'aquestes paraules crec que podem deduir que a Inca no hi havia més que dos metges.

Fixem-nos ara en el veredicté que donen:

"El Doctor Fe dixo que havia visitada a sor Clara otras veces y que solia tener el pulso flaco y remiso, y que agora le tenia con gran virtud y fuerza y unas partículas azules que tenía por la persona era señal que expellia el mal fuera y que así entendía que se mejoraría y cobraría salud".

"Y el Doctor Pasqual dixo que tener sor Clara el pulso con más fuerça que no solía era extremo que hazia la naturaleza, y que aquellas partículas azules que tenía en su cuerpo eran "signum laetale", y assí que la tenía por muerta; y tomó una estampilla de las que tenía en su celda por reliquia en señal de que la tenía por muerta".

Que el Sr. Fe parli de "partículas azules que tenía por la persona" i el Sr. Pasqual "partículas azules que tenía en su cuerpo" si no és una llibertat literària de l'autor demostren la doble escola que hi havia en aquella època, la humanista i l'anatomista.

El Dr. Fe torna tenir una intervenció: "En la vila d'Inca a una minyoneta de quatre o cinc anys li vingué un mal tan greu amb dolors de ventre i espasme, que, després d'aplicar-li molts remeis el Dr. Fe, que la visitava, digué als seus pares que aquell accident no tenia cura, i havent-la polsada últimament, els digué que ja era morta". La intervenció de la Mare de Déu de Lluç corregí el veredict del metge inquer i la minyona viví molts anys i certament no morí d'aquesta malaltia.

Al Doctor Pere Verger sols el conec, per ara, de dues intervencions que tengué l'any 1.636 referents a curacions miraculoses atribuïdes a la Mare de Déu de Lluç. Diuen així: "Pere Verger Sirurgia experi-

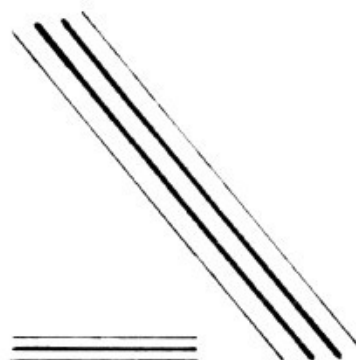
mentat, i que entre els de la sua professió ha tingut sempre molt bona reputació, i nom: el qual vista la ferida, i que el pacient havia perduda la paraula, tenia desmaís, petia vomits, i que tenia convulsos los nervis, judicà, ensenyant de sa doctrina, i experiència, que era totalment impossible la cura, i per no atormentar-lo, ni apresurar-li la mort, no volgué curar; antes denuncià a los afligits pares, que lo altre dia se li acabaria la vida" (es tracta d'un nin blauet que ha caigut d'una torre).

L'altra intervenció mèdica del Dr. Verger també fou a Lluç i motivada per la pallissa que han donat a un home per a robar-li. Diu així. "Pere Verger cirurgià, cridat per a curar-lo afirmà que de les 22 ferides, que tenia en el cap, n'hi havia algunes mortals, i com que el trobà inflat i sense sentits, tingué per desesperada la seva curació, i així hi digué als qui lo havien cridat i que sols per importunació d'ells i no perquè cregués que havia de ser de profit posà

la mà a la cura i continuant-la durant vuit dies, experimentà que sobre el magisteri de l'art i les forces naturals millorava el pacient, ja que algunes de les ferides mortals requerien que li trepanassin la testa i alçassen les parts subintrades i això no fong mai necessari".

Així treballaven els nostres metges i dins aquest terreny i d'aquesta manera es podien moure. Manera molt diferent a la d'ara, però que ens donen un poc de llum a la vida de cada dia que s'anava escolant entre els nostres avantpassats.

Pere Fiol i Tornila.

SB Sebal, c. b.

C. I. F. E 07 - 221 856

Avda. Reyes Católicos, 99
Teléfono (971) 502846

07300 INCA
(Mallorca)

ORQUESTINA D'ALGAIDA.

EL CARISMA D'UN GRUP

- S'Orquestrina d'Algaida és un grup que s'ha donat a conèixer al públic de Mallorca durant els darrers dos anys, però s'Orquestrina no va començar aquí. Ens podríeu fer una mica d'història?

S'Orquestrina es formà ara fa aproximadament cinc anys quan s'uniren un parell de components de la Banda de Música d'Algaida amb un grup de música pop. D'aquesta fusió en resultà s'Orquestrina.

clarinet, tres trompetes i un trombó; i elèctrics: el baix, la guitarra i els teclats. A més, la bateria, les percussions i les veus. En total som 17, setze més el tècnic de so del directe.

- Quin tipus de música feis?

Bàsicament és música de Ball. Noltros la definiríem així: música, si voleu sense gaire transcendència, per ballar i passar una estona agradable. El nostre reperto-

tàrem fer una mostra del que era el nostre repertori del directe. D'aquest darrer disc volem destacar la col·laboració d'en Miquel Brunet que ens va fer els arranjaments dels temes, d'en Salvador Font "Mantequilla" que col·laborà amb el seu violí a El Choclo i d'en Jaume Falconer que ens dissenyà la portada i la imatge.

- Quins plans teniu pel futur?

Ara estam fent feina per treure un nou disc que sortirà la pro-

En un principi només tocàvem a les festes del poble. Després, poc a poc, per contactes amb gent coneguda nostra, començarem a actuar als pobles veïns i així fins fa dos anys que prenguérem de representant, en Miquel Jaume, de Trui Espectacles, i vàrem començar a actuar per tota Mallorca.

- Quina és la formació del grup?

Com ja hem assenyalat hi ha instruments de vent: tres saxos, un

ri comprèn des de la música de ball de sala: Pas-doble, tango, fox, vals, txa-txa-txa, boogie fins al rock clàssic passant per la salsa, els mambos i el twist.

- Fins en aquests moments, heu tret dos discos, ens els podríeu comentar.

Fa dos anys traiguem un senzill promocional amb un rock (Torbellino) i un txa-txa-txa (Piel Canela). L'any passat gravàrem un llarga durada en el qual inten-

pera primavera. Bàsicament, en qüestió de peces, no diferirà gaire de l'anterior, ara bé, l'hem plantejat com un disc amb molta més marxa, deixant un poquet de banda el ball de sala per orientar-lo més de cap a la salsa o al rock. Això no vol dir que bandejem el ball amable, al contrari, al disc hi haurà un pas-doble i un fox i a les actuacions en directe se seguirà fent, com fins ara, ball de sala, ja que és una cosa que agrada molt a la gent.

- Vos considerau professionals?

Aquí hi ha una matisació a fer: no som professional perquè tots tenim altres ocupacions, o estudiam o feim feina. S'Orquestrina és només una afecció que tenim, que feim perquè ens agrada la música i perquè ens ho passam molt bé. Actualment, noltros, així com estam, és molt difícil viure només de la música. Mallorca és una illa, amb tots els avantatges i inconvenients que això implica i noltros som un grup molt nombrós. Ara bé, això no és impediment perquè, quan estam a damunt un escenari, no in-

tentem donar el màxim de noltros i intentem fer-ho com més bé millor.

- La formació actual del grup és la mateixa que va tenir en els seus orígens?

No. Tot i que la constitució bàsica és gairebé la mateixa, la composició ha anat variant. En un principi només erem un grup instrumental i farà cosa de tres anys varem incorporar les veus: na Maria, na Catalina i en Miquel "Casta". També canvià el teclista i el guitarrista. Darrerament, per necessitats de la música que volem interpretar,

hem incorporat el trombonista i el percusionista.

- Per acabar, per què el nom D'Orquestrina d'Algaida?

És una cosa que molta gent ens demana. És fruit d'una casualitat. Quan començàrem a actuar cercàvem noms que ens agradassin però no en trobàrem cap, així que ens presentàrem com Orquestrina d'Algaida. Aquest nom ens va quedar i mai ens hem plantejat canviar-lo. Ara la gent ens coneix per aquest i, la veritat, a noltros ens agrada.

Bernardí Seguí

ELECTRODOMESTICOS CADENA-MEDITERRANEO

LES OFRECE UNA AMPLIA GAMA
EN TELEVISORES, VIDEOS,
EQUIPOS DE SONIDO Y
TODO TIPO DE ELECTRODOMESTICOS
EN GENERAL.
A UNOS PRECIOS
SIN COMPETENCIA

Gran Vía Colón, 3 - local 4
Teléfono 88 12 96
INCA (Mallorca)

Cemalu

PUB

INCA

LABORATORIO FOTOGRAFICO

Revelados
Quick

CALLE MAYOR, 24 - INCA

TUS MEJORES FOTOS
EN SOLO UNA HORA

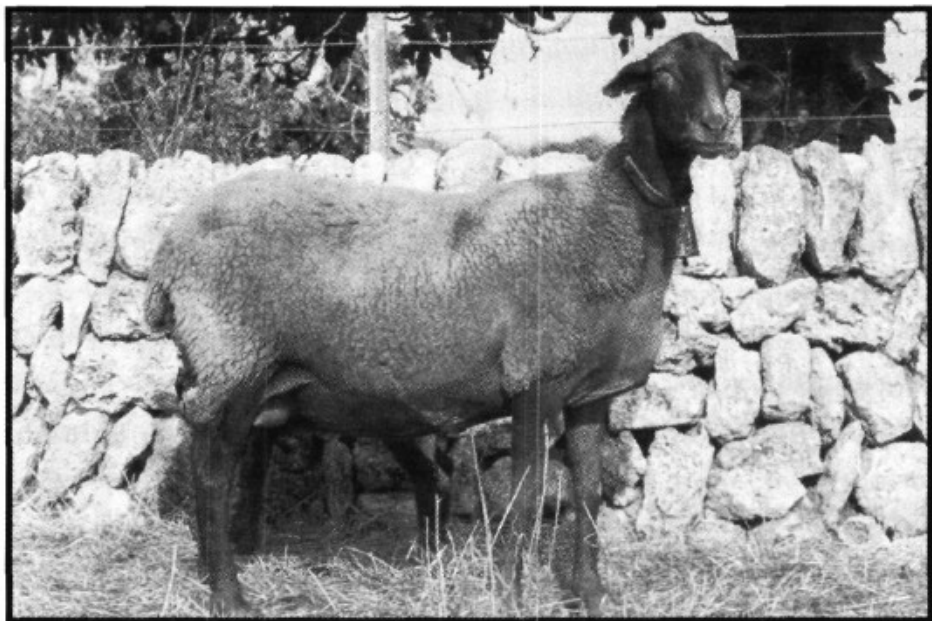
QSS

L'OVELLA ROJA

DINS LA NOSTRA SÈRIE DE RACES AUTÒCTONES TENIM AVUI UN ANIMALET SOBRI I AUSTER. L'OVELLA ROJA MALLORQUINA S'ADAPTA MOLT BÉ A LA RAMADERIA EXTENSIVA A UNES ZONES POBRES I RESSEQUES EN LES QUE EL PAGÈS HA D'APROFITAR ELS TERRENYS MÉS ESTÈRILS I NO POT PERDRE GAIRE TEMPS EN LES SEVES FEINES.

L'OVELLA ROJA

La coloració roja i la coa ampla són les característiques d'aquesta raça localitzada dins la Marina de Lluçmanjor, el color roig es veu a la res sense llana i podem diferenciar-ne tres tonalitats: ros, vermell i roig axocolatat. Encara que el més apreciat i estès sigui el vermell intens. Els tres tipus conviven dins les guardes i és difícil fixar-los per selecció. Es tracta d'una ovel·la de tamany mitjançer tirant a gros, de coloracions roges en diferents tons i de llana entrefina, amb la particularitat de tenir la coa

ampla. L'ovella roja no té llana al cap -només fines a les orelles- ni tampoc a les cames. Té el cap amb un perfil que va de recte a subconvex, amb el front ample, la cara fina i els morros forts i gruixats. Les orelles són grosses, d'inserció alta i horitzontals o lleugerament caigudes. Es freqüent trobar ovel·les amb el pavelló auricular atrofiat, aleshores l'orella queda reduïda a menys de la meitat (orellines), també és possi-

ble veure'n algunes sense orelles, encara que són casos més excepcionals.

El seu coll és fort i gruixat i és possible trobar-ne exemplars amb mamelles o ganyells. Les banyes dels mascles, quan en tenen, solen ésser rudimentàries i les femelles no en tenen mai. Quan les ovel·les estan ben alimentades, és normal observar la gropa més alta que la creu, això és degut a que els acúmul·ls de greix es depositen a

*Clavells
can Llorenç Rigo*

Carretera Palma - Inca
Telèfon 50 46 90

Cooperativa Pagesa de Mallorca

Avinguda dels Reis Catòlics, 53

INCA Mallorca

Tel 503124

la gropa i a la coa. Es a dir, quan l'animal passa per una temporada de bona alimentació acumula reserves en forma de greix, reserves que cremarà quan aquesta sigui deficitària o d'una mala qualitat. Aquest tipus de greix és diferent al de les altres part del cos, sol esser d'un color més grogós. Aquest tipus morfològic és molt característic del clima mediterrani sec, on es donen temporades d'abundància alternant amb altres de penúria.

L'ovella roja és grossa: adulta pesa de 45 a 60 quilos i els xots o marrans amb un poc de cura arriben als 100 kg.

Els mens neixen amb un color vermell, uniforme a vegades amb la punta de la coa blanca. Després de la primera tosa ja queden amb la llana vermellosa semblant a la dels adults.

UN POSSIBLE ORIGEN NORD-AFRICÀ

Algunes races d'ovelles del Sud d'Europa són fruit del comerç que al llarg dels segles existí arreu de la Mediterrània. Com a conseqüència es crearen unes reces a mig camí entre el tronc ANATOLIA del Nord d'Àfrica, de coloració roja i de coes més o manco amples, i els troncs europeus, especialment el XURRO.

Podem classificar aquestes races en dos grups que en certa mida ens aclareixen el seu origen:
El primer -de coloracions

vermelles i llana entrefina- estaria format per la ROJA d'ALACANT, la COMINSANA i la SICILIANA d'Itàlia i la SOLONGOTE, roja de l'oest de França.

En el segon -de característiques semblants a l'anterior i a més amb la coa ampla- hi hauria la ROJA del Roussillon, de França, la LATICAUDA i la BERBERISCA, d'Itàlia i també la ROJA mallorquina.

Quan cercam dins el Nord d'Àfrica el possible origen de l'ovella ROJA MALLORQUINA hem de fixar-nos amb una que tenguí la coa ampla, coloració vermella i llana entrefina. Tan sols en trobam dues que s'adaptin a aquestes característiques: la AKKARAMAN o RED KARAMAN de Siria i Turquia, i la BERBERISCA o BARBARIN de Líbia, Algèria i Tunísia. Raons de proximitat de Mallorca amb les costes de Tunísia i la coneixença del comerç que existia entre ambdós indrets, fan pensar que la raça BARBARIN sigui l'origen de l'ovella ROJA MALLORQUINA.

També hi ha raons morfològiques que confirmen aquesta hipòtesi: La coa de la raça MALLORQUINA ROJA és ampla, derivada dels tipus ovins de coes miggreixoses com la BARBARIN creueat amb races amb coes normals com és l'ovella MALLORQUINA BLANCA. La llana curta i entrefina és més afi a la raça BARBARIN que a la MALLORQUINA i tampoc coincideix amb la AKKARAMAN, que la té més llarga i ondulada. El tamany i posició de

les orelles, que a l'AKKARAMAN són molt grosses, descanten la influència d'aquesta raça sobre la població mallorquina. Si consultam la bibliografia, veim com la BARBARIN ha intervingut també en la fomarcio d'altres races. En Quintet (1.983) anomena l'influència de la raça BARBARIN sobre la població de l'illa de Còrsega durant el segle XIX i en la formació de la raça actual ROUGE DU ROUSSILLON de França. En Pilla (1.978) diu que l'ovella LACTICAUDA d'Itàlia, és producte del creuament de la BARBARIN amb la raça local dels Apenins. També va intervenir sobre la BERBERISCA de Sicília que inclús es va quedar amb el nom.

La data aproximada de la introducció de les ovelles nordafricanes a Mallorca la podem fixar sense mirar prim a la segona mitat del segle XIX.

L'Arxiduc en el Die Balearen cita, entre altres, importacions de bestiar de llana d'Àfrica entre 1.866 i 1.869 de 15.284 animals per un valor de 172.240 reals. Fa constar també que era molt més barat aquest bestiar que duien d'Àfrica que el de la península i d'Europa. Afegeix, i amb això coincideix amb altres autors, que al llarg de la segona mitat del segle XIX va apareixer a Mallorca la pigota, mal inexistent fins que es duguren a terme aquestes importacions.

Continuarà

Llorenç Payeras i Capellà
Tècnic Agrícola.

AL VOLTANT

DE LA MUSICA

La gran invasió musical que vivim es pot fruir o patir de molt diverses maneres. Ens pot entrar d'una manera suau, agradable i fins i tot indispensable. Pot esser intensa o embafadora, també pot tenir feels seguidors i crear addictes, com una droga.

La música en directe se'ns escapa moltes vegades per moltes circumstàncies pràctiques, econòmiques o de qualitat. Aixó ens duu a una espectacular varietat de reproduccions.

La reproducció comença amb una "maqueta" de la qual se'n poden treure els enregistraments que es presenten en discos, cassettes, compact-discos, video-discos, "bandes" sonores per les pel·lícules, etc. Tot junt permet una elecció del tema volgut per sentir-la en el moment més desitjat.

Però també la música que no cercam apareix de totes maneres per la radio, la televisió, les discoteques, els bars, els pubs, els fils musicals, cinemes, publicitat i tots els mitjans de comunicació a les masses fins a omplir les nostres vides d'una manera insistent i aficadissa més o menys subtil o indiscreta.

Entre el negoci i la cultura les empreses discogràfiques es dirigeixen al públic amb una àmplia oferta de temes i estils entre els que podem trobar allò que ens satisfaci de la manera més personal i íntima.

Anem a dividir-la per èpoques. Deixant de banda la música prehistòrica ens trobam davant la música romana i grega, d'aquests ja n'hi ha gran quantitat de discs editats i en segueixen sortint a mesura que avancen els estudis i les investigacions.

Més tard trobam la música medieval. És més prosaica però rica en ritmes i modulacions.

Passant el temps la música gòtica evoluciona cap a la renaixentista i barroca. És a partir d'aquí que l'etiquetam com a "música clàssica" d'una manera molt generalitzada. No insistirem en aquesta música ja que en tenim tots una gran informació i difusió.

Una música més moderna a base de pop, folk, roc, etc. es mescla amb disco-roc, àcid,... i per davall persisteix la música jazz evolucionant lenta però regular en els seus timbres i esquemes tècnics, aiximateix aug-

menta el virtuosisme afavorit pels avanços científics i tecnològics que es van aplicant als instruments.

Dos exemples d'un gran salt.

Agafem, només com exemple, un disc: "Danzas del Renacimiento". S'hi ha reproduït la música renaixentista amb instruments de l'època (la majoria, reproduccions) com són el llaüt, la guitarra i altres instruments de percussió: diverses menes de tambors, campanetes, panderos, etc. Així tocaven ritmes com

la rotta
la gallarda
la courante
el ballet
l'allemanda
la galata
la pavana
la gavota
la regina
la tripla

En general totes elles dedicades a la cançó i a la dansa d'estil trobadoresc.

A l'altre extrem ens podem fixar en un altre disc:

"Equinoxe", enregistrat en uns magnífics estudis a base de música electrònica però amb alguns sons basats en

.Sintetitzador Polifònic
YAMAHA
.Sintetitzador Polifònic
OBERHEIM
.Harmònica-sintetitzador
RMI
.Computadora-teclat RMI
.Ensamblatge polifònic
ELKA 707, KORG
.Eminent, Mellotron, ARP
seqüenciador
.Digital-Sequenciador
OBERHEIM
.Matrisequenciador 250
.Computadora rítmica,
Vocoder E.M.S.

Tot un salt des
d'una època que no és tan
llunyana com el Renaixement
amb els seus llaüts
fins a l'actualitat (l'a-
ny 1.987 s'edità l'"Equi-
nox").

L'anàlisi de di-
ferències i de semblances
ens pot dur a apreciar el
decurs de la música a
través del temps i fins
el dia d'avui.

Sebastià Llabrés

instruments clàssics. Gran
quantitat d'ordinadors
treballant sons i seqüèn-
cies tot dirigit per un
sol home: Jean Michael
Jarre. Hi escoltam dis-
tints temes acompassats
amb ritmes complexos jun-
tament amb arpeigs i mo-
dulacions aleshores futu-
ristes pel que fa a una
gran riquesa tímbrica i
tonal.

Els instruments
usats en aquest cas són:
.Sintetitzador 2.600 ARP
.Sintetitzador AKS

ALTA PERFUMERIA

ES BORN

07300 INCA

Carrer d'es Born, 5
Tel. 50 53 02

Sa Lluerna

flor
artesanía
decoració

C/. Aigua, 1

Tel. 50 49 05

INCA

L'APEO DE LA VILA D'INCA

DE 1818 (i 2)

3. LA PROPIETAT DE LA TERRA

La Vila d'Inca és integrada per a una superfície de 5.821 hectàrees, on el Nucli Consolidat és de 1.101'18 hectàrees una vegada restades les 4.719'81 hectàrees catalogades d'ús agrícola-forestal (cas de les extensions amb bosc). Es configura el terme amb el 18'91% de Nucli més o menys dens i el 81'91% d'extensions de caire agrari.

Es comptabilitzen 913 propietaris de l'extensió de la terra i cal considerar com la petita propietat està enfrontada amb les gran superfícies. El 86'73% dels propietaris tenen uns bens en terra inferior a les cinc hectàrees. Comparativament podem observar com els 6 propietaris que componen l'interval entre 150-500 hectàrees -el 0'65%- disposen del 28'07% de l'extensió total de les terres front als 792 propietaris compresos fins a 5 hectàrees únicament amb el 26'47% de les terres.

Amb menys d'una hectàrea tenim 323 propietaris i el 35'37', entre 1-5 hes. 469 i el 51'36%, de 5 a 10 hectàrees 69 propietaris contemplant el 7'55%, entre

10-20 hes. 19 propietaris i el 2'08%, de 20 a 30 hes. en tenim 6 amb el 0'65%, entre 30 i 50 hectàrees ni ha 10 propietaris i representen el 0'91%, de 50 a 70 hes. en comptabilitzam 4 així com de 70 a 100 hes. suposant ambdós casos el 0'43%,

entre 100 i 150 tenim 3 propietaris amb el 0'32% -el mateix que els propietaris compresos entre 200 i 300 hectàrees, de 150 a 200 hes. tenim 2 propietaris i el 0'21% i, a la fi, de 300 a 500 hectàrees un únic propietari, suposant el 0'10%.

Nº Hectàrees.

-1	177'394.....3'758 %
1-5	1.072'165.....22'716 "
5-10	443'362.....9'393 "
10-20	263'057.....5'573 "
20-30	146'883.....3'112 "
30-50	382'719.....8'109 "
50-70	242'832.....5'144 "
70-100	325'173.....6'889 "
100-150	341'169.....7'228 "
150-200	310'045.....6'569 "
200-300	703'195.....14'898 "
300-500	311'821.....6'606 "

4.719'815 hectàrees.

<u>Hectàrees.</u>	<u>Nº Propietaris.</u>	<u>Percentatge.</u>
-1	323	35'37%
1-5	469	51'36
5-10	69	7'55
10-20	19	2'08
20-30	6	0'65
30-50	10	0'91
50-70	4	0'43
70-100	4	0'43
100-150	3	0'32
150-200	2	0'21
200-300	3	0'32
300-500	1	0'10

913 propietaris de terra.

Com assenyalàvem en un primer moment la propietat de la terra és d'un petit nombre de propietaris. La relació dels deu primers propietaris amb major extensió seria la següent: en primer lloc, el Marquès de Vivot amb 311'821 hes. representant el 6'6% del total de la terra, D. Martín Boneyo té 263'521 hes. i el 5'58% del total, D. Felipe Fuster el 4'75% i 244'454 hes. D. Miquel Malondro 215'22 hes. i el 4'55% del total, D. Pedro J. Bennàsser el 2'59% del total i 122'398 hes., D. Guillermo Reure 116'489 hes. i 2'46% de la terra, D. Antonio Llompart 102'282 hes. i el 2'16%, finalment, D. Sebastián Llabrés 90'918 hes. i el 1'92% del total.

Aquests propietaris representen l'09% del total i entre ells contemplen el 37'16% de la superfície de l'extensió de la terra. Això ens indica com el grau de concentració de la terra és més que elevat.

Afegir com els primers 27 propietaris sumen el 55'44% del total de l'extensió de la terra, és a dir, de 2.616'95

hectàrees. Assenyalant com el 51'36% de propietaris se situen dintre l'interval 1-5 hectàrees, representant el 22'71% de l'extensió de la terra.

La relació dels 27 primers propietaris amb major extensió de la terra i les seves entitats característiques serien, doncs, 1-Marquès de Vivot: Son Vivot. 2-D. Martín Boneyo: Predio Son Bordils. 3-D. Felipe Fuster: Son Bosch i Les Vells. 4-D. Miquel Malondro: Predio Son Perelló i Son Blai. 5-D. Pedro Descallar: Predio Son Catlar. 6-D. Andreu Verd: Predio Son Vivot. 7-Pedro J. Bennàsser: Son Frare. 8-D. Guillermo Reure: Predio Son Ramis. 9-D. Antonio Llompart: Predio Son Salat. 10-D. Sebastián Llabrés: Son Gual. 11-D. Mateu Sastre: Son Sastre. 12-D. Nicolás Siquier: Predio Binissatí. 13-D. Joaquim Masyo: Predio Son Vic. 14-D. José Fiol: Predio Son Penya. 16-D. Antonio Rayó: Predio Son Catliu. 17-D. Juan Coll: So N'Amonda. 18-D.ª Juana M.ª Bassa: Predio So n'Arnau. 19-D. Pedro J. Llompart: Predio Tirasset. 20-D. Bartolomé Llabrés: Son Mateu. 21-D. Pedro F.ª

Llabrés: Son Bennàsser. 22-D. Miquel Munar. 23-D. Jaime Capó. Binissatí. 24-D.ª Francisca Rayó. 25-Trinitarios St.º. Espíritu: Predio Son Jota. 26-D. Pedro F.ª Amer, Notario. 27-D. Bartolomé Llabrés: Son Mateu i Son Bordils. L'aportació del valor en capital d'aquests 27 propietaris amb major superfície de terra és de 470.020 lliures, representant el 45'47% del total.

4. TOPONIMIA

La relació nominal de la Toponímia de l'Apeo és la següent:

-Antic Sineu, Camí; Alcúdia, Camí; Alamos d'en Rotget; Apola, So n'; Abrines, So n'; Avancar; Arnau, So n'; Amonda, So n'; Amaradors.

-Biniagual, Camí; Boqueta, Can; Bordils, Son; Biniamar, Camí; Batalla, Camí; Bennàsser, Son; Binissatí; Bosquets; Els; Balla, Can; Beltrán, Son; Bosch, Son; Barrina, Son; Bosquets; Binifarrí; Blai, Son; Blanquer, Es.

-Costitx, Camí; Cos; Creu

- Colchas
- Cortinas
- Edredones
- Cuadrantes

Llanflex

*Bazar del Colchón
y del Bébé*

Calle Hostals, 3
Teléfono 50 55 82

Plaza España, 33

07300 INCA (Mallorca)

FOTO ESTUDI

palmer, 8
Inca T505763

MINOLTA

distribuidor
oficial

d'Ozones; Canat, Son;
Creu de les Monges; Cor-
bera, Can; Cabrerat, Cas;
Creu de Roca; Caseta
Blanca; Callari; Cas;
Cova, La; Colomer, Es;
Canaleta; Cases Noves,
Can; Catiu, Son; Canet,
Son.

-Dimoni, Cas.

-Estella, So n'; Esteràs,
So'n.

-Figaró, la, Son; Frare,
Son; Fontassa, Sa; Foga-
rada; Font Vella, Sa; Fa-
brers; Fiol, Son; Fronte-
ra, Son; Fonteta.

-Garí, Son; Garrovets;
Garroverets; Gat, Son;
Gual, Son; Genestra, Son;
Gual Menor, Son.

-Hostalets, S.

-Ignaci, Can.

-Jota, Son; Joan, Cal.

-Molins, Els; Martí Fer-
rer, Son; Mandrava; Muro,
Camí; Mancor, Camí; Mule-
ta; Martí Maria, Can;
Mollet, Son; Molinot, Es;
Mateu, Son; Marron, Son;
Mas, Son Mulet, Son.

-Negre, Can; Net, Son.

-Pascolet; Pou d'en
Morro; Palangres, Cas;
Pollença, Camí; Puig,
Camí; Pou d'en Tarí;
Palma, Camí; Pobla, Camí
Sa; Pou Nou; Penya, Son;
Panxeta, Son; Povet, Es;
Pou d'en Rotget; Puig
d'en Reure; Les Planes;
Pereionet; Son; Poquet,
Son; Perelló, Son; Pa Ca-
lent, Can; Pou d'en Lluc;
París, Son; Punyals,
Son.

-Rafal Garcés; Rasquell;
Ramonet Cotà, Can; Ramis,

Son; Roqueta, Can; Rava-
net, Son; Ribera, Can;
Roques, Ses; Rey, Cal;
Rialla, Can; Ribas, Can.

-Sineu, Camí; Sancelles,
Camí; Selva, Camí; Sal,
Son; Sineu, Camí Nou;
Selva, Camí Nou; Servera,
Son; Sureda, Son; Segai,
Son; Serral d'en Bruix,
Sastre, Son; Sínia de
Planes, Sínia d'en Corró.

-Torreta, La; Tarrers;
Tirasset Nou, Trobat,
Can; Tiradors.

-Veleta; Ventura, Son;
Valella; Valentí, Son;
Veles, Les; Vic, Son; Ve-
della; Vivot, Son.

Font: L'Apeo de la Villa
d'Inca, 1.818.

Arxiu Municipal d'Inca.
Pere J. Alcina Vidal.

RECAMBIOS Y ACCESORIOS
DEL AUTOMOVIL

C. I. F. A-07 084 684

RECAMBIOS CENTRO, S.A.

Tels. 50 23 25
50 42 94

Cristo Rey, 41
07300 - INCA - Mallorca

PARSA-FORLADY

EQUIPAMIENTO DE COCINAS

Pza. España, 24 - Tel. 50 10 13

INCA

Calzados HERRERA

LES OFRECE:

Últimas modas al mejor
precio y su gran surti-
do en zapatos de piel y
deportivos.

LOS JUEVES EN EL
MERCADO DE LA
PLAZA DE ESPAÑA.

Gran Vía de Colón, 188 - Tel. 50 36 96 INCA-Mallorca

L'ASE D'ESTOPA

L'ASE D'ESTOPA

Per Gauseph Jarony

DOTZENA CAVALCADA

Aleshores va anar al wàter, ja era hora de llegir el diari. El wàter, en aquell moment, era un gelera. Feia anys que no hi havien fet foc. Llegir-hi el diari, encara que fos el **Baleares** o l'**Última Hora**, es convertia en una suprema demostració d'estoïcisme. "Bon profit", es va dir. Alguns el felicitaren, però la majoria ho deixà córrer. No hi havia tant per tant. No era el primer home que anava al wàter. Es té notícia d'un grec que hi va anar en temps d'en Diògenes de Sinope. Ja ha plogut! Sí, ja ha plogut. I de que faci vent. I calabruix. I de que el batle obri una farmàcia o una botiga de corones de mort.

No, no correu. No correu, amics. Tanmateix us agafaré.

Era divendres. Divendres, a les set de la tarda. Tot el dia havien estat les set de la tarda. Així que decidiren sopar abans d'anar a fer feina. Sempre és millor sopar que anar a fer feina. Fou en aquell moment que va passar la regidora de Cultura portant el combregar a Don Lluís Llepat. Don Lluís acabava de publicar el seu millor poemari de pomes agres. Fins i tot els més cèlebres enòlegs nord-americans havien coincidit en afirmar que mai havien tastat res igual. El flaire de la sidra elaborada per don Lluís Llepat era de les que marquen una època. La regidora preguntà. "Ja està bé de dir dois!" A la qual cosa va contestar don Llorenç, ja que don Lluís s'havia absentat de la ciutat per tal de viure el seu homenatge amb més distanciament i menys mal de ronyons: "Voldrà ballar amb mi demà dematí? Després acostaren cadires i tot-hom volia veure el que passava. Però per aquell indret no passava ningú.

TRETZENA CAVALCADA

Tornaran a venir les oronelles del camí.

Tornaran romandre amb nosaltres els reis de la selva.

Cantaran fins a esclatar de goig les formigues vermelles.

Tots ballarem fins que diguin basta!

Oh, oh, i més oh!

Ai, ai, i més ai!

Mantega de porc per berenar

Figues seques per netejar-se les sabates

Estols de coloms amb un fusell al bec

Ringleres d'hôtels al llarg de les cammes

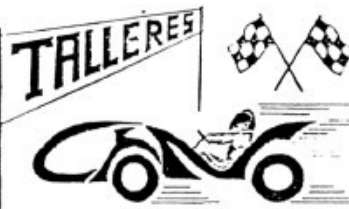
Moixos enfurits desitjant bon viatge

Lloques i galls fent una manida.

Oh, oh, i més oh!

Ai, ai, i més ai!

Recarai!

TALLERES

Planchisteria
Mecánica
Electricidad

Mtro. Torrandell, 20 Tel. 88.06.57 07300 INCA

PELUQUERO
SALON ESTETICA

Calle San Bartolomé, 49 - Tel. 50 30 13 - INCA
Para mayor comodidad RESERVE HORA

Servei d'Informació i Atenció al Ciutadà
GOVERN BALEAR

CONSELLERIA ADJUNTA A LA PRESIDENCIA

Què és S.I.A.C.?

El S.I.A.C. és un servei d'informació i atenció al ciutadà adscrit a la Conselleria Adjunta a la Presidència que té, entre altres, els objectius següents:

- Informar als ciutadans sobre les actuacions de l'Administració de la C.A.I.B. sobre qualsevol altre tema que els ciutadans sol·licitin en relació als organismes dependents del Govern Balear.
- Donar a conèixer l'estructura i funcions de les altres Administracions: Consells Insulars, Ajuntaments i Administració Perifèrica de l'Estat, radicades a les Balears.
- Facilitar informació sobre la tramitació d'expedients, línies d'ajudes de la C.A.I.B., etc.
- Recollir iniciatives i tramitar queixes i reclamacions sobre el funcionariat de les diferents Administracions.

Com posar-se en contacte amb nosaltres?

Vengui a visitar-nos

Ens complaurà la seva visita. Estam a la seva disposició de 08.30 - 14.30 hs. tots els dies laborables. Els dissabtes de 09.30 a 13.30 hs.

Truqui per telèfon

Si no vol, no necessita desplaçar-se fins a la nostra oficina per a resoldre el seu assumpte. Ens crida al 900-321-321 i l'atendrem amb molt de gust, ja no oblidi, la criada, és gratuïta, conèixer el que volem no costa res!

Ens escrigui

Si vostè no es pot desplaçar fins a la nostra oficina, o no té telèfon, ens pot escriure una carta i ben aviat rebrà notícies sobre la informació sol·licitada.

S.I.A.C. PL. DRASSANES, 4 - 07012 PALMA DE MALLORCA

centro de idiomas

Centro Balear de Idiomas

INGLES

ALEMAN

FRANCES

CATALAN

ITALIANO

PORTUGUES

CASTELLANO

CURSOS PARA TODOS LOS NIVELES

ADULTOS

NIÑOS

RECUPERACIONES

PREPARACION EXAMENES

CURSOS ESPECIALIZADOS

TRADUCCIONES

ASNAUTIC
escuela náutica

CURSOS PARA PATRONES

PATRON 2ª

PATRON 1ª

PATRON DE YATE

CAPITAN DE YATE

CURSOS TEORICOS

Y

PRACTICOS DE NAVEGACION

PLAZA ESPAÑA, n.º 5 - 1º piso - TELF. 50 45 57 - INCA

PERELLÓ

AUTOESCUELA

Preparación para la obtención de los permisos de la clase:

A1, A2, B1, B2, y C1 (Camión)

Clases TEORICAS y PRACTICAS durante todo el día

Bisbe Llompart, 111 Entl. Tel. 50 28 64. INCA

VINOS SA QUARTERA

Antoni Fluxà, 70
(Esquina Plaza Sa Quartera)

INCA

ADENA: Estimem la natura.

I CAMPAMENT HIVERN NATURA 89

Els passats dies 6-7-8-9 i 10 de Desembre es realitzà aquest primer campament d'hivern al Refugi de Binifaldó. Campament que es basà en una aproximació del jove a la naturalesa, a través de les excursions i activitats d'aire lliure, com pot ser el rappel, nocions sobre socorrisme, etc.

En aquests dies visitarem el Mirador "Es Colomer"(Formentor), on poguem contemplar la bellesa del nostre paisatge mallorquí. Altres activitats com la marxa al Vivero de Manut, per conèixer la labor que es du a terme per part d'Icona sobre la repoblació forestal, la marxa a la Font des Pedregaret, l'excursió al Puig Tomir... anaven encaminades al desig de mostrar als joves els valors ecològics. Fèrem una visita cultural al Museu del Monasteri de Lluç i al Museu de Ciències Naturals.

La nostra millor eina ecològica és aprendre i ensenyar a estimar la naturalesa als nins principalment, per què així sempre la respectaran i intentaran no destruir-la.

A part de la nostra labor referent a la natura també regnava l'amistat i convivència entre els joves. Volem dir amb això que el G.E.A.I. a través de les diferents activitats és una escola de naturalesa. En què es basa?, quins són els seus principis?

G.E.A.I. QUI SOM?

Des de desembre de 1.980 hi ha un grup ecologista a la comarca d'Inca que pertany al Club de Línies d'Espanya, de l'Associació per a la Defensa de la Naturalesa (ADENA), filial del Fons Mundial per a la Conservació de la Naturalesa (W.W.F.).

Dins ADENA, el Dr. Félix Rodríguez de la Fuente, creà la secció juvenil, anomenada Club de Línies amb el propòsit d'agrupar a tots els associats fins que complin els 18 anys, a partir d'aquí formen part ja d'ADENA.

Des de la nostra constitució hem anant desenvolupant distintes activitats dins el món de la conservació i defensa de la naturalesa: coneixent i explorant nous llocs (Puig Major, Vall-

demossa, Lluç,...), realitzant campes-treballs-estudis a tota l'illa de Mallorca (Castell d'Alaró, Puig de Maria (Pollença), Ermita de Maristella (Esporles), Platja de Muro (Ca'n Picafort)...), també celebrar el DIA MUNDIAL FORESTAL i el DIA DEL MEDI AMBIENT, participant en campanyes com la de Mondragó, Cala Tuent, A INCA LA VOLEM SUPER NETA, el DIA DEL VOLTOR, la Campanya de Nadal, etc.

DIA DEL VOLTOR

Amb motiu del DIA DEL VOLTOR, el G.E.A.I., es proposa participar-hi. Ens desplaçarem fins a Lluç i poguem contemplar a un dels voltors que ens queda a la Serra. A través de les projeccions i materials de divulgació es va donar a conèixer el PROGRAMA DE RECUPERACIÓ que es basa en evitar que aquest animal desapareixi per sempre de Mallorca.

El G.E.A.I. abarca un llarg etcètera d'activitats per defensar i protegir el nostre entorn, però això no basta i es necessita la col·laboració de molta gent, per això, si vols participar en les nostres ac-

tivitats, tens esperit d'aventura i estàs preocupat pel benestar de l'humanitat no ho dubtis, escriu i demana més informació al G.E.A.I. c/ Bisbe Llompart, 107, 07300 Inca o al telèfon 50.30.28. De cara a l'any 1.990. tenim programat

durant els mes de gener, dies 13 i 14 un camp-treball-estudi a la Serra de Tramuntana (1ª Etapa: Pollença-Manut) i una excursió popular dia 28 a ses Gúbies de S'Alqueria (Bunyola) i durant el mes de febrer, 10 i 11 un camp-treball-estudi a la

Serra (2ª Etapa: Volta des Puig Roig), dia 25 una excursió popular al Puig de Massanella per Coma Freda i Curs d'Ornitologia. No ho dubtis. Contam amb tu!

DEPARTAMENT DE CAMPANYES I PUBLICACIONS.

FABRICA D'ARTICLES DE PELL
guants
bosses
peces de vestit
i marroquineria en general

Gran Via de Colon

INCA

Telèfon 50 19 00

discoteca

s'escaire

S'ESCAIRE DISCOTECA
INCA

ABIERTO CADA DIA

BAJOS "BAR SA PUNTA" C/ RENTADOR S/N

UN LLIBRE PER A LLEGIR

CAMILO JOSE CELA CONDE.
CELA, MI PADRE.
Ed. Temas de Hoy

Es una biografia inèdita que ens mostrarà la vida del flamant Nòbel desde un caire casolà i entranyable. Una obra sorprenent, que farà gaudir tant als partidaris de Cela com als detractors.

JAVIER GARCIA SANCHEZ
EL MECANOGRFO
Ed. Montesinos

Era un enamorat de Bach. Un matí, va entrar a una escola i va acribillar als nins. Després es va suïcidar. Al seu barri el coneixien com "El mecanógrafo". Nomia Josef Krohaska i tenia trenta-quatre anys. La pregunta és: Per què ho va fer? La resposta... Al seu diari.

UMBERTO ECO
EL PÈNDOL DE FOUCAULT
Ed. Destino

Sense comentaris. Especialment recomenat pels que vos agrada llegir. Disfrutau-lo.

I RECORDAU, UN LLIBRE ES EL MILLOR REGAL.

PAULA VALRIU.

GENI ESPECIALISTAS EN PINTURAS
Distribuidor de Pinturas PINSUR

MANUEL GENICIO CASTRO
AGENTE DE VENTAS

CALLE LA CRUZ, 18 - TELEFONO 8 8 1 4 3 4 - INCA - MALLORCA

**Con apenas 5.000^{Pts.}
al mes Sa Nostra
me da el**

10%

**Y cuando Sa Nostra
dice que da el 10%,
es un 10%.**

"SA NOSTRA"
CAJA DE BALEARES

García Cosmetics

ESPECIALIZADO
EN PROFESIONALES

PARA PÚBLICO
EN GENERAL

- POSTERS Y REVISTAS
DE PELUQUERIA

- PRODUCTOS "WELLA"

* REPARAMOS
SECADORES
DE CASCO
Y DE MANO

ARTICULOS Y MUEBLES DE
PELUQUERIA Y ESTETICA

DISTRIBUIDOR OFICIAL

MILANO - ITALY

- BARRA DE LABIOS
- LACA DE UÑAS
- MAQUILLAJE

- TODO TIPO DE CREMAS
Y CHAMPÚS
- PRECIOS ASEQUIBLES
- CALIDAD INTACHABLE

AVENIDA DE ALCUDIA, 186

TELEFONO 50 59 21

INCA MALLORCA